

Hvilke opgaver må kommunerne løse for sig selv, andre kommuner og private?

Som udgangspunkt må kommunerne løse alle sine egne sikkerhedsopgaver, dog på visse betingelser. Når vi taler om at løse sikkerhedsopgaver for private er udgangspunktet at det må de ikke. Der er dog nogle vigtige modifikationer til dette. Et spørgsmål midt i mellem er, hvad en kommune må løse for andre kommuner? Nedenfor kommer vi de tre scenarier igennem.

Hvilke sikkerhedsopgaver må kommunen løse for sig selv?

Som udgangspunkt må kommunen løse alle sine egne opgaver selv. Det er selvfølgelig en forudsætning at det kan defineres som en kommunal opgave. Et godt eksempel er at passe på sine egne ting gennem sikring, vagt og vagtcentraler. Der er nogle forudsætninger for kommunernes løsning af egne opgaver i "konkurrence" med det private erhvervsliv, f.eks. sikkerhedsbranchen:

- Der skal være hjemmel til at kommunen kan varetage opgaven. Det kan være lovgivning som f.eks. Vagtloven eller Beredskabsloven. Hjemmelen skal ikke være udtrykkelig, men kan ligge implicit.
- Kommunen må kun løse opgaver for sig selv.
- Løsningen af opgaven skal foregå økonomisk ansvarligt.

Hvilke opgaver må kommunen løse for andre kommuner og offentlige institutioner?

Med hjemmel i Lov 548/2006 om kommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder og kommuners og regioners deltagelse i selskaber kan kommuner kun udføre opgaver for hinanden, hvis opgaven er under EU's tærskelværdi. Hvis opgaven overstiger tærskelværdierne i EU's udbudsdirektiv 2004/18/EF, kan kommuner kun løse opgaver for hinanden efter Lov 548, såfremt de i selskabsform med en privat part vinder opgaven ved et udbud. Der er altså mulighed for at kommunen kan gå sammen med en privat virksomhed for at løse en opgave for en anden kommune, som er for stor (kontrakten må ikke være over 1,5 millioner kr. og kontrakten må ikke opdeles for at komme under tærskelværdien).

Alternativt kan kommunerne oprette et såkaldt § 60 fællesskab efter den kommunale styrelseslov. Her går flere kommuner sammen i et fælles selskab for at løse fælles opgaver. Selskabet må kun løse kommunale opgaver, hvilket som nævnt omfatter sikrings- og sikkerhedsydelser. Hver gang der oprettes et § 60 fællesskab, skal det godkendes af Statsforvaltningen. Generelt kan man sige, at disse selskaber betragtes som en *specialkommune*, der kun kan løse praktiske opgaver som en almindelig kommune, og kun med lovhjælp kan varetage myndighedsopgaver.

Hvilke kommercielle opgaver må kommunen løse for private?

Udgangspunktet er, at kommuner ikke må drive aktiviteter med handel, industri og håndværk. Der findes dog modifikationer til dette, og særligt to er af interesse her:

1. Læren om accessoriske ydelser.
2. Læren om overskydende kapacitet.

Ad 1) Accessoriske ydelser er ydelser, der har en naturlig sammenhæng med en lovlig kommunal aktivitet, som ”naturligt runder den kommunale ydelse af”. Man må dog ikke gå udover, hvad der er nødvendigt for formålet, og der skal gives mest muligt plads til private aktører.

Jf. princippet om økonomisk ansvarlighed skal kommunen jævnligt (en gang om året eller så - det er altså ikke en gang hvert femte år) undersøge om private kan løse opgaven. Hvis det ikke er tilfældet skal kommunens varetægelse af opgaven ske på markedsmæssige vilkår.

Et eksempel på accessoriske ydelser er Københavns Brandvæsen, der havde anskaffet værktøj m.v. for at kunne reparere eget radioudstyr. Det gjorde de også for nogle andre kommuner. Det blev udfordret, men tilladt af Indenrigsministeriet.

Ad 2) Overskydende kapacitet hos en kommune, f.eks. på en vagtcentral, kan tilbydes udenfor kommunen. Der er tale om en værdispildsbetragtning, altså at man på kommunalt plan skal udnytte ressourcerne optimalt. Det er således spild, hvis alle kommuner skal have en vagtcentral, hvis de kan dele en eller flere.

Kommunen må dog kun udnytte ægte overskudskapacitet, f.eks. hvor man under alle omstændigheder skal have en person siddende på vagtcentralen, selvom der kun er få alarmer. Man må ikke opbygge en kunstig overkapacitet, som man så går ud og sælger. Læren om overskudskapacitet er altså i hvert tilfælde en undtagelse. Salg af overskudskapacitet skal ske på markedsvilkår.

Udbud - indsigt i kontrolbud

Nogle kommuner vælger i forbindelse med et udbud at udarbejde et kontrolbud. Det er ikke et krav til kommunen, men hvis den udarbejder sådan et bud, skal det fremgå af udbudsannoncen og udbudsmateriale, at dette sker.

Du kan som sikringsvirksomhed søge aktindsigt i kontrolbuddet fra kommuner og derved se hvad kommunerne efterspørger og få bedre kort på hånden i forbindelse med senere udbud. Derudover kan du bruge oplysningerne til at kontrollere at kommunens udbud overholder udbudsbetingelserne og er beregnet på korrekt måde. Du kan læse om kommuners og regioners beregning og afgivelse af kontrolbud i bekendtgørelse 607 af 24. juni 2008, [som du finder her](#).

Det er Offentlighedsloven der regulerer muligheden for at søge aktindsigt om ordregivende kommuners udbud. Ifølge den kan man som hovedregel få aktindsigt i alt, men i realiteten er der en række undtagelser, som efter en konkret vurdering kan føre til at dokumenter eller dele af deres indhold undtages fra aktindsigt. I relation til udbudssituationen vil undtagelserne typisk være oplysninger der kan betegnes som forretningshemmeligheder. Det er dog SikkerhedsBranchens vurdering at hensynet til sådanne oplysninger må være svagt når der er tale om et kontrolbud fra fx en kommune og ikke om et bud fra en konkurrerende virksomhed.

Anmodning om aktindsigt i kontrolbud rettes til den udbydende kommune. Hvis du ikke er tilfreds med kommunens behandling af anmodningen kan du henvende dig til Klagenævnet for Udbud - [læs mere her](#).